
Daniłowo Małe, st. 6, gm. Łapy, woj. białostockie, AZP 41-84/34

Informator Archeologiczny : badania 32, 161-162

1998

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

wyposażeniem, jak i orientacją względem stron świata.

Pośród grobów pochodzących z wczesnego średniowiecza znaleziono kilka pochówków młodszych, wiążących się zapewne z początkiem okresu nowożytnego, jednak - z uwagi na brak wyposażenia - niemożliwych do wydатовania.

Obok grobów szkieletowych znaleziono także kilka pochówków ciałopalnych. Część z nich pochodzić może z wczesnego średniowiecza, część zaś z okresu halsztackiego, w większości nie zawierały one jednak żadnego materiału datującego.

Na terenie stanowiska odkryto ponadto kilkanaście jam i palenisk zawierających materiał pradziejowy datowany od okresu neolitu do okresu wpływów rzymskich. Zaprzymanie użytkowania tego miejsca przypada na okres nowożytny; z tego czasu pochodzą 4 pochówki żołnierzy rosyjskich, poległych w lipcu 1944 r. i pochowanych w pozostałościach stojącego wówczas w tym miejscu młyna.

Materiały i dokumentacja przechowywane są w Instytucie Archeologii i Etnologii PAN.

Wyniki badań zostaną opublikowane w tomie wydawnictwa „Badania na gazociągu”.

DANIŁOWO MAŁE, st. 6, gm. Łapy, woj. białostockie, AZP 41-84/34

- osada neolityczna
- osada z późnej epoki brązu
- osada z późnego okresu wpływów rzymskich
- osada wczesnośredniowieczna (XII/XIII w.) i późnośredniowieczna
- osada nowożytna

Ratownicze badania wykopaliskowe, przeprowadzone przez mgr. Dariusza Krasnodębskiego (Instytut Archeologii i Etnologii Polskiej Akademii Nauk, Warszawa), przy współudziale studenta Uniwersytetu im. Mikołaja Kopernika w Toruniu, Arkadiusza Koperkiewicza. W pracach terenowych uczestniczyli studenci archeologii Uniwersytetu Warszawskiego oraz UMK w Toruniu. Badania miały charakter ratowniczy i prowadzone były w ramach budowy gazociągu tranzytowego Jamał-Europa Zachodnia, finansowała je spółka EuRoPol GAZ S.A. W pierwszym i drugim sezonie badawczym (1996 i 1998) pracami wykopaliskowymi objęto łącznie obszar o powierzchni ponad 30 arów.

Podczas badań wykopaliskowych odkryto i przebadano 197 obiektów archeologicznych, pochodzących z 3 głównych faz osadniczych: z okresu wpływów rzymskich, wczesnego średniowiecza i czasów nowożytnych. Nieliczne fragmenty ceramiki oraz krzemienie wskazują również na sporadyczną działalność ludzką na tym obszarze w okresie neolitu, epoce brązu i w późnym średniowieczu.

Cały obszar stanowiska przykrywała warstwa ziemi ornej, w której wystąpił stosunkowo liczny zespół ceramiki datowanej głównie na okres wczesnego średniowiecza. Pod nią, w zachodniej części stanowiska, znajdowały się warstwy spływowe utworzone ze znajdującej się pierwotnie na powierzchni warstwy użytkowej. Obok materiału ceramicznego datowanego na okres średniowieczny, wystąpiły w niej liczne fragmenty ceramiki z późnego okresu wpływów rzymskich. Z tą fazą użytkowania, oprócz mało charakterystycznych jam, wiąże się także 9 ułożonych z kamieni polnych palenisk, z których 6 miało kształty zbliżone do prostokątnych. Pełniły one zapewne jakąś rolę produkcyjną i tworzyły zwartą grupę usytuowaną na skraju wzniesienia, co zdaje się wskazywać, że znajdowały się pierwotnie poza terenem osady. W ich okolicy znaleziono m. in. fragment żelaznej fibuli z podwiniętą nóżką VI grupy Almgrena oraz całe naczynie o baniastym profilu i chropowatej powierzchni.

Z głównej fazy użytkowania stanowiska, przypadającej na XII - XIII w. pochodzi kilkadziesiąt różnego rodzaju obiektów osadniczych - palenisk, jam zasobowych, dołów posłupowych. Oprócz stosunkowo licznej ceramiki znaleziono w nich, oraz w ich sąsiedztwie, kilka nożyków żelaznych, żelazne szydło i krzesiwo ogniwkowe.

Kilka obiektów, znajdujących się w centralnej części przebadanego obszaru i tworzących wyraźne skupisko, datowanych jest na okres pomiędzy XIII a XV w.

Teren stanowiska użytkowany był także w czasach nowożytnych, z których pochodzi kilkadziesiąt jam zasobowych oraz duża czworokątna ziemianka o słupowej konstrukcji ścian.

W czasie badań znaleziono ponad 2,5 tys. fragmentów ceramiki.

Materiały i dokumentacja przechowywane są w Instytucie Archeologii i Etnologii PAN.

Wyniki badań zostaną opublikowane w tomie wydawnictwa „Badania na gazociągu”.

DĄBROWA GÓRNICZA- Łosień, st. 2, gm. *loco*, woj. katowickie, AZP 96-50

- ślady osadnictwa z młodszej epoki kamienia
- osada wczesnośredniowieczna
- wieś późnośredniowieczna
- ślady osadnictwa nowożytnego

Ratownicze badania archeologiczne, przeprowadzone przez dr D. Rozmusa i mgr. L. Krudysza, J. Rosia. Drugi sezon badań.

Wytyczono 3 wykopy. Wyeksplorowano 18 obiektów średniowiecznych i nowożytnych. Pozyskano również liczne, luźne zabytki związane z młodszą epoką kamienia, średniowieczem i okresem nowożytnym.

Wyniki badań zostaną opublikowane w „Badaniach Archeologicznych na Górnym Śląsku i Ziemiach Pogranicznych w 1998 roku”, s. 170-173.

Dąbrowa Górnicza - Strzemieszyce Wielkie, st. 2, 3, 4, gm. *loco*, woj. katowickie - patrz: mezolit

DOBRA, st. 31, gm. *loco*, woj. szczecińskie, AZP 29-04/42

- osada wczesnośredniowieczna (X-XI w.)
- osada późnośredniowieczna (XIV w.)

Interwencyjne prace archeologiczne, przeprowadzone w dniach od 18 do 21 lipca przez mgr. Marka Dworaczyka. Finansowali państwo Beata Sulwińska-Hoffa i Grzegorz Hoffa.

Prace związane były z budową domku jednorodzinnego na działce budowlanej nr 334, znajdującej się pomiędzy ulicami Graniczną i Klasztorną, około 50 m na północ od klasztoru. Teren inwestycji znajduje się w granicach strefy „W III” ochrony konserwatorskiej stanowisk archeologicznych.

Zgodnie z projektem budowlanym wykonano siedem, połączonych ze sobą, wykopów fundamentowych, o głębokości 0,9 m każdy. Dla celów porządkowych określono je jako I, II, III, IV, V, VI i VII. Wykopy posiadały następujące wymiary:

I, II, III (oś wschód-zachód) - długość: 11,0 m, szerokość: 0,9 m;

IV (oś północ-południe) - długość: 9,6 m, szerokość: 0,6 m;

V (oś północ-południe) - długość: 5,5 m, szerokość: 0,6 m;

VI (oś wschód-zachód) - długość: 4,6 m, szerokość: 0,6 m;

VII (oś północ-południe) - długość: 4,7 m, szerokość: 0,6 m.

Całość prac ziemnych wykonano ręcznie.

Badania pozwoliły na udokumentowanie pozostałości osadnictwa z okresu wczesnego i późnego średniowiecza. Odkryto część osady z 2 połowy X i XI w. W tym właśnie okresie następuje wyraźne zagęszczenie osadnictwa na lewym brzegu Odry, także w rejonie Dobrej. Powstało wówczas szereg, często małych osad wypełniających dotychczasowe pustki osadnicze. Być może z taką właśnie niewielką osadą mamy do czynienia także i w tym przypadku, aczkolwiek faktyczna jej wielkość pozostaje nieznana.

Trudno także określić wielkość osady późnośredniowiecznej z XIV w. Taka jej chronologia wydaje się być prawdopodobna. Natężenie napływu kolonistów zachodnich na Pomorze Zachodnie przypada co prawda już na około połowę XIII w., jednakże początkowo obcy przybysze osiedlali się głównie w większych ośrodkach lub ich pobliżu. Dopiero w następnej kolejności akcją kolonizacyjną objęto także tereny wiejskie.